

"Менің отбасым" тақырыбында әңгіме құрастыру

Мақсаты:

- Балалардың отбасы мүшелерін танып, олардың атқаратын рөлін түсінуіне көмектесу.
- Баланың сөйлеу қабілетін дамыту, ойларын жүйелі түрде жеткізе білуге баулу.
- Отбасына деген сүйіспеншілік сезімін арттыру.

Әңгіме құрастырудың барысы

1. Әңгімеге дайындық

- Балаларға сұрақтар қою арқылы олардың отбасы туралы ойлануына ықпал ету:
 - "Сенің отбасыңда кімдер бар?"
 - "Әкең немен айналысады?"
 - "Анаң қандай тағамдар пісіреді?"Отбасыңда сен қандай рөл атқарасың?"

2. Әңгіме құру үлгісі:

1. Кіріспе:

- Балаларға отбасының маңыздылығы туралы қысқаша айтып өту.
- *Мысалы:* "Отбасы – бұл бізді жақсы көретін, қамқор болатын адамдар тобы. Олармен бірге өмір қызықты әрі көңілді."

2. Негізгі бөлім:

- Балалар өз отбасы мүшелерін сипаттап, олардың ерекшеліктерін атап өтеді.
- *Үлгі:*
 - "Менің атым Аружан. Менің отбасымда 5 адам бар: әкем, анам, ағам, әпкем және мен."
 - "Әкем бізге қамқор болып, жұмыс істейді. Ол өте ақылды."
 - "Анам керемет тамақтар дайындайды. Ол бізге әрдайым күлімдейді."
 - "Ағам футбол ойнағанды ұнатады, ал әпкем сурет салуды жақсы көреді. Мен бәрін қатты жақсы көремін."

3. Қорытынды:

- Отбасына деген ризашылықты білдіру.
- *Мысалы:* "Мен өз отбасымды қатты жақсы көремін. Олар менің ең жақын адамдарым."

3. Әңгімеге шығармашылық элементтер қосу

- Балаларға өз отбасын суретпен бейнелеуді ұсыну.
- "Менің отбасымның армандары" тақырыбында ой бөлісу.

"Баланың сөйлеу дағдыларын дамыту үшін қандай кітаптарды оқу керек?"

1. Әдеби ертегілер мен халық ертегілері:

- "Ер Төстік", "Алдар көсе", "Тазша бала".
- Бұл кітаптар баланың қазақ тілін меңгеруіне және ұлттық мәдениетпен танысуына көмектеседі.

2. Сюжеттік және қысқа әңгімелер:

- Балаға жасы мен даму деңгейіне сәйкес қарапайым сюжеттері бар кітаптарды таңдаңыз.

Мысалы:

- Бердібек Соқпақбаев – "Менің атым Қожа".
- Ыбырай Алтынсарин – "Әсиет әңгімелер".

3. Көркем суреттері бар кітаптар:

- Балалар суретке карап, кейіпкерлер мен оқиғаларды өздігінен сипаттай алады.

Мысалы:

- Роза Әбдіқадырова – "Біздің үй".
- Сергей Козлов – "Сиқырлы қар".

4. Өлеңдер мен жұмбақтар:

- Сөйлеу ритмін, сөздік қорды және интонацияны дамыту үшін өлеңдер мен жұмбақтарды жиі оқу ұсынылады.

Мысалы:

- Абай Құнанбаев – "Жаз".
- Қазақ халық жұмбақтары.

5. Қысқа диалогтары бар кітаптар:

- Бала диалогтарды кайталап, сөйлеу дағдыларын жетілдіреді.

Мысалы:

- "Қызыл телпек" ертегісі.
- "Шалқан" ертегісі.

Қосымша кеңестер:

- **Бірге оқыңыз:** Баламен бірге кітап оқып, оқылған мәтінді талқылаңыз.
- **Сұрақтар қойыңыз:** "Қандай кейіпкер саған ұнады?", "Кейіпкерлер не істеді?" деген сұрақтар қойыңыз.
- **Баланы сөйлету:** Баладан өз ойларын айтып беруді немесе оқиға құрастыруды сұраңыз.
- **Драматизация жасаңыз:** Кейіпкерлердің рөлін ойнап, олардың дауысын салу баланың қызығушылығын арттырады.